

DE
LANGE
KEIZER
KINDEROPVANG

PEDAGOGISCH WERKBOEK PEUTERS M

Voorwoord

“Geen kind is hetzelfde en dat mag”

Ieder kind is uniek en heeft een eigen temperament en eigen persoonlijke kwaliteiten. Binnen Peuterspeelzaal “Maria” staat het kind als individu centraal. Ieder kind heeft het recht te zijn zoals het is en in geborgenheid en veiligheid op te groeien tot een evenwichtig, harmonieus en zelfstandig individu. Elk kind maakt een ontwikkeling door in zijn eigen tempo. Hier krijgen de kinderen de tijd en de ruimte voor.

“Zelf ontdekken vanuit vertrouwen”

De kinderen moeten zich bij ons thuis voelen, moeten kunnen terugvallen op een vertrouwde opvoeder en moeten vanuit die veilige omgeving de wereld om hen heen kunnen verkennen en leren omgaan met andere kinderen.

Het creëren van een veilige en geborgen omgeving is een samenspel tussen pedagogisch medewerk(st)ers, kinderen en de ruimte(s) waarin ze zich bevinden. Vaste PM-ers in een groep die zorgen voor een grote mate van continuïteit, zijn een belangrijke factor. Kinderen kunnen zich zo hechten aan bepaalde personen, waarmee ze vertrouwd raken en waarbij ze zich op hun gemak voelen. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen.

Het pedagogisch werkboek geeft richtlijnen en werkwijzen weer over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen, waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen, gewaarborgd kan worden binnen ons kindercentrum.

“Samen met de kinderen de wereld een beetje mooier maken”

Het pedagogisch werkboek dient echter ook om regelmatig na te denken over de wijze waarop we omgaan met kinderen binnen ons kindercentrum. Welke doelen streven we na en op welke wijze willen we die doelen nastreven? Zo hechten we grote waarde aan duurzaamheid, een groene omgeving en zorgzaam zijn voor elkaar en de wereld om ons heen. We beschouwen het kindercentrum als een ideale “minimaatschappij”. Door regelmatig te overleggen/vergaderen met leiding, pedagogisch medewerkers en ouders wordt de kwaliteit binnen ons kindercentrum gewaarborgd. Kwaliteit staat binnen ons kindercentrum hoog in het vaandel.

Inhoud

Deel 1

Inhoud pedagogisch deel:

Voorstellen van locatie en doel pedagogisch werkboek

1. Vrijheid, grenzen & regels
2. Hoe ziet een dag eruit
(komen & gaan, voeding, slapen, zindelijkheid)
3. Keuzevrijheid, activiteiten & vrij spel
(omgaan met risico's, vies worden, buiten)
4. Individualiteit, eigenheid & samen
(emotionele veiligheid, sociale competenties, normen & waarden)
5. Persoonlijke ontwikkeling van kinderen
*(persoonlijke competenties, mentorschap, doorverwijzen naar officiële instanties, ,
ontwikkeling van het kind, wenselijk & niet wenselijk gedrag, ruzie, regels m.b.t. mijn & dijn)*
6. Bijzondere gebeurtenissen
(feesten)

Deel 2

Inhoud Informatief deel:

1. De locatie

2. Het team

- Vaste pedagogische medewerker op een groep
- Deskundigheidsbevordering
- Drieuurs-regeling
- Achterwacht
- Vier-ogen principe

3. Kennismaking/wennen

4. Ruilen/extra dagen

5. Vrije en gesloten dagen

6. Privacy

7. Aansprakelijkheid

8. Ziektebeleid

- Geneesmiddelenverstrekking
- Medisch handelen
- Vaccinaties

9. Protocollen en richtlijnen

- Hygiëne
- Richtlijnen
- Protocollen

10. Ouderparticipatie

- Oudercontacten
- Oudercommissie

11. Wensen en klachten

12. Opmerkingen en aanvullingen

13. contactpersoon en informatie

Voorstellen locatie & Doel pedagogisch werkboek

Voor u ligt het pedagogisch werkboek van ons kindercentrum “Peuters Maria”, welke toebehoort aan de kinderopvangorganisatie “De Lange Keizer”. De Lange Keizer verzorgt professionele kinderopvang voor verschillende locaties in en om Delft.

Peuters Maria een unieke locatie, gelegen aan de rand van het centrum van Delft. We hebben een peutergroep dat betekent 16 kinderen op dinsdag en donderdag. Er is dus een stamgroep. Er is een vast dagritme. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en dat zij vanuit dit gevoel de vrijheid voelen om op onderzoek uit te gaan en zich te ontwikkelen. Wij willen de kinderen daarom opvangen in een veilige maar ook stimulerende en uitdagende omgeving. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. De activiteiten die we aanbieden zijn vaak gericht op de natuur, Montessori, gezond maar lekker eten, creativiteit en motoriek. Buiten hebben we verschillende speelpleinen tot onze beschikking. We kunnen kiezen welke we gebruiken, maar over het algemeen gebruiken we de tuin achter bij de kleuter klaslokalen.

Het doel van het pedagogisch werkboek is om informatie te geven en onderwerpen te omschrijven die een beeld geven van de wijze waarop er bij peuters Maria wordt gewerkt. Het geeft richtlijnen en werkwijzen weer, over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen gewaarborgd kan worden binnen ons kindercentrum, waarbinnen de kinderen zich kunnen ontwikkelen.

Dit pedagogisch werkboek geeft de praktische uitwerking weer van het pedagogisch beleidsplan en hoe wij daar op onze locatie mee omgaan. In het beleidsplan wordt een inhoudelijke visie gegeven op kinderopvang binnen onze kinderopvang organisatie en is te lezen op onze website www.delangekeizer.nl

Wat wij kinderen willen bieden, sluit aan bij wat Marianne Riksen- Walraven, hoogleraar Vroegkinderlijke Ontwikkelingspsychologie, de vier competenties van opvoeders noemt:

1. een gevoel van emotionele veiligheid bieden (door de omgeving en de pedagogisch medewerkers, door mogelijkheden en grenzen);
2. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties (alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod);
3. gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties (samen spelen, samen zijn);
4. de kans bieden om zich waarden en normen, de ‘cultuur’ van een samenleving, eigen te maken; socialisatie (door een breed aanbod, feesten en door omgang met alle verschillende mensen en culturen om ons heen).

Verderop in het pedagogisch werkboek staat omschreven hoe wij in de praktijk aan deze uitgangspunten invulling geven.

Mocht u na het lezen van dit werkboek vragen, opmerkingen of ideeën hebben dan kunt u natuurlijk altijd contact opnemen met de locatiemanager of het management. Zij zullen hier altijd voor open staan.

HOE GAAN WE PEDAGOGISCH OM MET...

1. Vrijheid, grenzen & regels

1.1 Werken met stamgroepen. De kinderen bevinden zich aan het begin en eind van de dag en gedurende de eetmomenten in hun eigen stamgroep en in een eigen vaste ruimte. We hebben bij Maria 1 stamgroep deze vangt maximaal 16 kinderen op in de leeftijd 3 tot 4 jaar ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)).

1.2 Kinderen mogen hun gang gaan en hun eigen bezigheden zoeken. Bij peuters Maria werken we op een aantal momenten met het zogenaamde “opendeuren-beleid”. De peuter groep bevindt zich in de montessori school (Jan Vermeer). Het peuter lokaal zit naast een kleuterklas. De deur staat op vaste momenten open waar de kinderen kunnen kiezen of ze in de klas aan het werk gaan of op de gang iets gaan ondernemen. Ze kunnen dus ook in de kleuterklas spelen met vriendjes uit de andere klas, naar buiten of meedoen met een activiteit georganiseerd door een PM-er.

1.3 Peuters Maria is zo ingericht dat kinderen zich op een veilige manier zelfstandig door het gebouw en de tuin kunnen bewegen. De verschillende ruimtes zijn ingericht met uitdagende speelhoeken en speelelementen met herkenbare thema’s waar de kinderen zelfstandig en in kleine groepjes mee kunnen spelen. Er is een plek waar kinderen zich even terug kunnen trekken uit de groep, bv op de bank even een boekje lezen of op het gras voor het lokaal even lekker rustig liggen en spelen. Door openstaande deuren en de vele grote ramen in het gebouw is er goed zicht op de spelende kinderen, zowel binnen als in de tuin. En door de lage ramen in de openslaande deur in het lokaal kunnen kinderen vrij naar buiten kijken en zich betrokken voelen bij wat er om hen heen gebeurt.

1.4 Grenzen en regels. De pm-er creëert een veilige en vertrouwde omgeving van waaruit het kind stappen durft te zetten ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Dit doen we door het gebruik van stamgroep, vaste pedagogisch medewerksters, mentoren en een vast dagritme. De pm-ers zijn sensitief en reactief en stimuleren de autonomie van ieder kind. De pm-ers helpen het kind bij [het ontwikkelen van sociale en persoonlijke competenties \(uitgangspunt 2 en 3\)](#), door uit te leggen dat er sociale spelregels zijn en dat ze hun eigen grenzen en wensen aan mogen geven. Zo zullen ze het kind uitdagen om zelf jas en schoenen aan te doen. Zelf hun brood te laten smeren. En stimuleren ze dat kinderen eerst zelf dingen uit proberen, zoals het oplossen van een kleine ruzie. Pas als het de kinderen niet lukt om samen tot een oplossing te komen zal de pm-er ingrijpen en zelf met een voorstel komen om de ruzie op te lossen. De pm-ers luisteren goed naar (non verbale) communicatie van de kinderen. [En leren de kinderen normen en waarden aan \(uitgangspunt 4\)](#), door zelf duidelijke grenzen aan te geven, waarbij ze steeds benoemen wat ze van een kind verwachten en leggen uit waarom iets niet mag/kan i.p.v. kinderen dingen simpelweg te verbieden.

2. Hoe ziet een dag er uit bij Peuters Maria

2.1 Een vaste dagindeling. Rituelen zijn steeds terugkerende momenten in het samenleven. Deze zijn belangrijk omdat zij kinderen veiligheid en houvast geven. Het bereiden van de maaltijden, het samen eten, de tafel dekken, het afruimen, de verschoon momenten zijn dagelijks terugkerende rituelen bij ons kindercentrum. Alle handelingen van de dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind. [\(Een veilige basis, uitgangspunt 1\).](#)

2.2 Een dag bij peuters Maria. Om 7.30 uur gaan wij open. De kinderen beginnen de dag met vrij spelen, ondertussen kan de pm-er even met de ouders praten. Om 8.30 uur begint de tweede pm-er en voegt zich toe aan de activiteiten die de kinderen aan het doen zijn. Om 9.00 uur gaat de pm-er met de kinderen die dat willen naar de klas van de Jan Vermeerschool. De kinderen en de PM-er draaien mee in het programma van de klas en leerkracht. Ze kiezen werkjes uit om te doen of kunnen op de gang spelen. Na het vrij spelen en werkjes doen wordt er fruit gegeten. Tijdens het bereiden van het fruit worden er liedjes gezongen of een boekje voor gelezen. Na het fruit eten, drinken en verschoon /toiletritueel kunnen de kinderen kiezen waar en waarmee zij willen spelen. Zij kunnen dan gebruik maken van de verschillende ruimten, de speelhoeken in de school of buiten in de tuin. Er worden diverse activiteiten aangeboden en zoveel mogelijk buiten gespeeld. Regelmatig komt er ook een kindje uit de middenbouw een boekje voor lezen voor de kinderen die daar naar willen luisteren. Om 12.00 uur wordt er geluncht. De kinderen mogen hun eigen boterham smeren en krijgen hulp waar dat nodig is of hebben hun eigen boterham mee. Met elkaar zitten we aan tafel en eten we brood en drinken we daar bij. Als de kinderen in de klas willen eten is dat ook mogelijk. Het verschonen van de luiers en het toiletritueel gebeurt op vaste momenten van de dag, zo nodig wordt bij ontlasting en bij aangeven van het kind tussendoor natuurlijk ook verschoond. Na de lunch kunnen de kinderen rusten of even een kort slaapje doen. De kinderen die niet rusten kunnen buitenspelen of vrij spelen. Om 14.00 uur worden de kinderen opgehaald die alleen een ochtend dagdeel gebruik maken van de peuters.

2.3 Komen en gaan. De kinderen kunnen gebracht worden tussen 7.30 en 9.00 uur. (Het brengen van een kind is een belangrijk deel van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen van de ouder(s). Kinderen kunnen moeite hebben met het loslaten van de vertrouwde ouder. Na de overdracht van de ouder zal de pedagogisch medewerker het kind overnemen en samen met het kind de ouder uitzwaaien. Mocht een kind het afscheid moeilijk vinden zal de PM-er het kind proberen af te leiden. U als ouder kan het proces vergemakkelijken door het afscheid niet te rekken. Aan het eind van de dag kunnen de kinderen weer opgehaald worden tussen 13.00 en 14.00 uur of aan het eind van de dag tot 18.30 uur. De PM-er neemt de tijd om u op de hoogte te brengen van de gebeurtenissen van die dag omtrent uw kind.

2.4 Eten en drinken bij Peuters Maria. We houden ons aan vaste eetmomenten waarin de kinderen in hun eigen groep aan tafel gaan [\(Een veilige basis, uitgangspunt 1\)](#). Eten en drinken is een sociaal moment, samen rond de tafel praten en lachen. We leren de kinderen dat samen eten leuk is. De kinderen helpen bij het tafel dekken, afruimen en smeren zelf hun boterham. Zo stimuleren we hun zelfstandigheid. Daarnaast biedt het kinderen de gelegenheid nieuwe ervaringen op te doen (proeven) en eigen smaken en behoeften te ontdekken [\(Het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2\)](#). De PM-er blijft bij de kinderen aan tafel, begeleid ze bij de maaltijd en heeft een voorbeeldfunctie. We stimuleren een gezonde ontwikkeling van het kind en stimuleren een gezond en gevarieerd eetpatroon. We gebruiken bij voorkeur biologische producten. De hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die de kinderen binnen krijgen proberen we te beperken.

En we stimuleren het eten van voldoende vezels, o.a. door het aanbieden van volkorenbrood. (Het aanleren van normen en waarden, uitgangspunt 4). De kinderen drinken water, thee, melk, sojamelk of sterk verdunde vlierbessensap.

Zindelijkheid. Zodra een kind zelf aangeeft dat het er aan toe is zetten we het kind af en toe op een potje of op één van de kleine wc-tjes. We vragen een kind of het op een potje wil, maar dwingen het niet. In overleg met ouders zullen we in een later stadium het kind ook laten oefenen om te spelen zonder luier. We geven het kind bewust het vertrouwen dat het zonder luier kan spelen. Kleine ongelukjes zijn geen probleem, het hoort erbij, er is veel reserve kleding aanwezig. Als het wel lukt om op het potje of de wc te plassen/poeppen wordt het kind uitgebreid geprezen door de PM-er. (Het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2),

3 Keuzevrijheid, activiteiten & vrij spel

3.1 Keuzevrijheid. We bieden dagelijks activiteiten aan. Kinderen kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel willen nemen. Pm-ers zullen de kinderen stimuleren deel te nemen aan één van de activiteiten. Maar het is ook prima als kinderen zelfstandig in kleine groepjes spelen, bv in de tuin of bij het keukentje of in de verkleedhoek of in de klas. Natuurlijk kan een kind soms geen behoefte hebben aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmateriaal. Een kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van het kind. (het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties, uitgangspunt 2 en 3).

3.2 De activiteiten zijn gericht op zelfontplooiing van de kinderen, ze mogen zelf ontdekken en experimenteren. Creatieve activiteiten spelen een belangrijke rol in onze werkwijze. Kinderen worden van kleins af aan gestimuleerd zich uit te leven in creatieve uitspattingen. We stimuleren hen zelf dingen te maken en gaan daarbij uit van hun eigen creativiteit. De PM-ers maken geen werkjes voor de kinderen. De PM-ers stimuleren de kinderen zelf te ontdekken. Daarvoor bieden ze de kinderen diverse, vaak natuurlijke materialen aan (zoals klei, boomschors, schelpen, zand en steentjes). En begeleiden hen alleen waar nodig om bv nieuwe technieken aan te leren zoals stempelen, rijgen en patronen maken (het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2).

3.3 Vies of nat worden bij de activiteiten is geen enkel probleem. Bij Peuters Maria vinden we het belangrijk dat kinderen dagelijks buiten komen, omdat ze het leuk vinden en omdat de buitenlucht gezond is. Buiten kunnen de kinderen eindeloos op ontdekkingsreis in een van onze tuinen die verschillend zijn ingericht. Kinderen kunnen hier lekker experimenteren met water en zand, stenen en boomstammen. Ook kunnen ze met de fietsjes van school spelen of in de zandbak. Er is ook ruimte voor kinderen om met de bal te spelen, bijvoorbeeld voetballen. Op het andere plein kunnen ze met de zandwatertafel spelen. Er is ruim voldoende reserve kleding aanwezig om na afloop van de activiteit de kleding te verwisselen.

3.4 Omgaan met risico's. In de speelzaal (kleine gymzaal) staat een podium. Zo kunnen kinderen hun grove motoriek oefenen op "veilige hoogte". Ook kunnen ze daar klimmen en klauteren op veilige hoogte afgestemd op hun motoriek. Springen op de mat. Ook worden er kookactiviteiten georganiseerd waarbij de kinderen zelf groentes of fruit mogen kleinsnijden. De kinderen wordt geleerd hoe ze veilig met een mes of schaar om kunnen gaan. Maar nieuwe dingen leren gaat met vallen en opstaan. We gaan er daarbij vanuit dat het leren omgaan met tegenslag en zelfs met pijn een belangrijk leermoment is voor kinderen. En dat de ervaring wanneer een kind geleerd heeft op

een veilige manier van het podium te klimmen of zelf groente kan snijden, het vertrouwen in eigen kunnen zal vergroten en daarmee het gevoel van eigenwaarde zal stijgen. ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, uitgangspunt 2](#))

3.5 Het spelmateriaal dat we aanbieden is zo veel mogelijk gericht op ontdekken en uitdagen. Het moet de fantasie van kinderen prikkelen. We bieden dus niet alleen kant-en-klaar speelgoed aan, maar ook bijvoorbeeld een grote kartonnen doos waar we met de kinderen een auto van maken, of een boot of een huis. Er zijn verkleedkleden, maar ook lappen. Zo kan een blauwe lap de ene keer de zee zijn, maar de dag daarna dienst doen als tent. De zandtafel wordt de ene keer gebruikt om zandtaartjes te maken, maar de andere keer wordt er met de natuurlijke materialen in gespeeld en dan ligt er in eens een paadje van boomstammetjes in. We blijven op zoek naar nieuwe en uitdagende materialen en niet zozeer naar speelgoed. De overige geboden activiteiten worden afgewisseld. Soms huren we mensen van buiten de organisatie in voor speciale activiteiten zoals yoga of een muziekactiviteit.

4. Individualiteit, eigenheid & samen

4.1 We bieden emotionele veiligheid, door o.a. een vaste dagindeling met steeds terugkerende rituelen. Rituelen zijn steeds terugkerende momenten in het samenleven. Deze zijn belangrijk omdat zij kinderen veiligheid en houvast geven. Het bereiden van de maaltijden, het samen eten, het afruimen, de verschoonmomenten zijn dagelijks terugkerende rituelen bij ons kindercentrum. Alle handelingen van de dag gebeuren in een zelfde ritme, zodat het dagprogramma duidelijkheid en veiligheid biedt aan het kind ([een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Daarnaast luisteren we goed naar de wensen en grenzen van kinderen en nemen die serieus. We behandelen de kinderen met respect, maar vragen dat ook terug van de kinderen. Een voorbeeld hiervan is dat een kind soms geen behoefte heeft aan het samenspelen met de andere kinderen. Uiteraard wordt deze beslissing geaccepteerd. Er zal gekeken worden naar een andere mogelijkheid waardoor een kind alleen bezig kan zijn met zelf gekozen spelmateriaal. Samen spelen wordt wel gestimuleerd, omdat tijdens het samen spelen de sociale competenties geoefend worden. Zo wordt er regelmatig aan kinderen gevraagd wie hun vriendje is met wie ze graag samen spelen.

4.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie. Pm-ers communiceren met de kinderen en stimuleren kinderen met elkaar te communiceren. Dit doen de Pm-ers door het goede voorbeeld te geven en door gewenst gedrag te benoemen en stimuleren. “wat fijn dat je het zo netjes vraagt, misschien moet je even vragen of je mee mag doen, jullie kunnen ook samen met deze stiften doen, Als jij de bal tegen hem aanschopt doet dat pijn, daarom huilt hij nu. Dit begrip omvat een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. We begrijpen dat deze sociale competenties nog in ontwikkeling zijn, we zullen het kind nooit afkeuren om zijn gedrag als het fouten maakt. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om een probleem vanuit een positieve sfeer met de kinderen te bespreken, door gevoelens van het kind en bv. het andere kind waarmee het ruzie heeft te benoemen en aan te geven welk gedrag er wel verwacht wordt van het kind; Ik zie dat je boos bent, je vindt het niet fijn als hij de schep afpakt, hoe lossen we dat op? ([het ontwikkelen van sociale competenties, uitgangspunt 3](#)).

4.3 Normen en waarden. Bij Peuters Maria worden de kinderen opgevangen in een groep. Ze hebben verschillende achtergronden en verschillende leeftijden. Ze leren van elkaar. Zo leren ze dat ze op hun beurt moeten wachten, dat je wacht met praten tot een ander uitgepraat is en stimuleren

de PM-ers dat iedereen iets mag/kan zeggen aan tafel. We leren de kinderen dat je zorgzaam om moet gaan met elkaar, maar ook met het planten- en dierenleven om ons heen. Er is aandacht voor verschillende achtergronden en gebruiken, deze worden benoemd. Ook in het personeelsbestand streven we naar diversiteit: Er zijn mannen en vrouwen, PM-ers van verschillende leeftijd, achtergrond en uiterlijk. ([Het aanleren van normen en waarden, uitgangspunt 4](#)).

We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof.

5. Persoonlijke ontwikkeling van kinderen.

5.1 Gelegenheid tot het ontwikkelen van ‘persoonlijke competentie’. Geen kind is hetzelfde en ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. We stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door ze te stimuleren in hun zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit omdat we geloven dat deze competenties kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. We doen dit door kinderen zelf de kans te geven te experimenteren en op onderzoek uit te gaan. Zo mogen ze eerst zelf proberen hun eigen jas aan te trekken, zelf ruzies op te lossen, zelf iets te zoeken. Pm-ers zijn er wel, letten wel op waar kinderen mee bezig zijn, maar geven het kind eerst zelf de kans voor ze eventueel ingrijpen, met suggesties komen, het kind helpen. Als het kind zelf tot oplossingen komt worden deze door de PM-ers benoemd. Wat goed dat jullie deze ruzie zelf opgelost hebben, wat knap dat je zelf je jas hebt opgehangen etc. ([het ontwikkelen van persoonlijke competenties, punt 2](#))

5.2 Omgaan met wenselijk en niet wenselijk gedrag. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om een probleem vanuit een positieve sfeer met de kinderen te bespreken. De PM-er geeft daarbij aan wat zij van het kind verwacht i.p.v. dingen simpelweg te verbieden: ga maar op je billen zitten, i.p.v. niet staan op de bank. Ieder moet zijn mening kunnen geven, de PM-ers luisteren naar de kinderen en nemen hun mening serieus en stimuleren ook dat kinderen naar elkaar luisteren. Er wordt niet geschreeuwd tegen de kinderen of veroordelend gepraat. Als kinderen iets bv goed op hebben geruimd of leuke ideeën hebben aangedragen wordt dit positief beloond met woorden, een aai over zijn bol of een leuke activiteit. Als een kind een ander pijn heeft gedaan wordt dit uitgepraat. Een kind is niet verplicht het woord sorry te zeggen als het niet uit zijn hart komt. Maar moet wel blijik geven dat hij snapt dat het niet goed is wat hij heeft gedaan. Dat kan ook d.m.v. een hand geven. De PM-ers helpen de kinderen door de gevoelens van het kind onder woorden te brengen; Ik zie dat je boos bent, je vindt het niet leuk dat hij de schep afgepakt heeft, hoe kunnen we dat oplossen? We zullen bij grote onenigheid verzoeken om de kinderen elkaar even niet meer op te zoeken. Dit wordt altijd met de ouders gecommuniceerd ([het ontwikkelen van sociale competenties, uitgangspunt 3](#)).

5.3 Regels met betrekking tot mijn en dijn. Mogen kinderen spullen van thuis meebrengen naar de opvang? Het mag wel maar heeft niet de voorkeur. Ze zijn zelf verantwoordelijk als het kwijt raakt. We stimuleren ze om het in hun tas te doen als ze er niet mee spelen.

5.4 Mentorschap. Alle kinderen hebben een mentor, dat is een vaste leidster van de stamgroep die het kind regelmatig ziet. Bij het intake gesprek wordt aan de ouder verteld wie de mentor van het kind is en deze stelt zich voor aan de ouders en het kind. In konnect staat bij de gegevens van het kind ook wie de mentor is. De ouders en pm-ers kunnen dit inzien in konnect. De mentor houdt het nieuwe kind in de groep extra in de gaten en maakt het kind duidelijk dat het altijd terecht kan bij de mentor. ([Een veilige basis, uitgangspunt 1](#)). Tijdens de haal en breng gesprekken is er extra aandacht voor de nieuwe ouders en het kind. Dagelijks worden de kinderen door de mentor en overige PM-ers geobserveerd, kinderen met opvallend gedrag of juist opvallend onopvallend gedrag worden

besproken op de dag zelf tussen de PM-ers, tijdens de teamvergaderingen en met de ouders tijdens de haal en breng gesprekken. Indien nodig wordt er door de mentor van het kind een afspraak gemaakt met de ouders om zaken omtrent het kind te bespreken. Als ouders en/of de mentor zich zorgen maken over bv de ontwikkeling van het kind kan de mentor de ouders doorverwijzen naar de huisarts of het consultatiebureau. Verder zijn de PM-ers allemaal op de hoogte van de richtlijnen van de meldcode kindermishandeling. 1x per jaar biedt de mentor de ouders van het kind een voortgangsgesprek aan waar aan de hand van een observatieformulier de ontwikkeling van het kind besproken wordt. Op deze manier volgen wij de ontwikkeling van het kind. Bij vertrek naar de basisschool worden het observatieformulier van het kind aan de school en aan de NSO overgedragen. De observaties en voortgangsgesprekken worden ook geregistreerd in de connect app

6. Bijzondere gebeurtenissen

6.1 Verjaardagen. Als een van de kinderen jarig is wordt hij uitgebreid in het zonnetje gezet. Er wordt een feestmuts gemaakt, meestal door het kind zelf. Er wordt feest gevierd in hun eigen lokaal en groep. De jarige mag (als hij dat wil) op de grote tafel zitten, te midden van alle kinderen en er worden feestliedjes gezongen. Daarna krijgt het kind een klein cadeautje en mag hij trakteren. We vragen ouders de traktatie klein en gezond te houden, b.v. een bekertje met fruit, rozijntjes of popcorn. Mocht de traktatie toch uit snoep bestaan wordt deze aan het eind van de dag aan de kinderen mee naar huis gegeven. Als een kind zijn verjaardag niet wil vieren respecteren wij dat ook, sommige kinderen vinden het heel spannend.

6.2 Geboorte broer of zus. Er verandert veel in het leven van een peuter als er een babybroertje of zusje geboren wordt. Ineens moet de peuter de aandacht van papa en mama delen met een klein baby'tje. Hoewel de meeste peuters ook heel erg trots zijn op hun broertje of zusje is het toch fijn om zelf ook even weer alle aandacht te krijgen op het kindercentrum binnen de vertrouwde groep kinderen. Daarom wordt er een gezellig feestje gebouwd, liedjes gezongen en eventueel mag er getrakteerd worden.

6.3 Kerst en Pasen. Deze feesten horen bij onze cultuur en daar zal dus ook aandacht aan besteedt worden op het kindercentrum. We versieren de peutergroep met Kerst samen met de kinderen met een kerstboom en er worden Kerstliedjes gezongen. En met Pasen wordt er meestal een Paastak versiert met door de kinderen gemaakte versierselen. Ook zijn er wat activiteiten die in het teken van Kerst/Pasen staan. We zijn niet religieus, maar gaan wel in op vragen opmerkingen of meningen over geloof. Mochten er in de toekomst ook kinderen van andere geloofsovertuigingen de groep bezoeken zal ook aan hun culturele feesten aandacht besteedt worden, hierbij zou je kunnen denken aan het Suikerfeest.

6.4 Het Sinterklaasfeest. Ook aan het Sinterklaasfeest wordt aandacht besteedt op het kindercentrum. Dit is ook een stukje van onze cultuur dat we graag op positieve wijze aan de kinderen doorgeven. Sint en zijn helpers komen niet op bezoek op het dagverblijf, maar de groep zijn gezellig versiert met eigen gemaakte knutsels die passen bij het thema sinterklaas. De activiteiten worden aan het thema aangepast, zo is er regelmatig pietengym, worden er stoomboten gebouwd van blokken, kruidnootjes gemaakt en worden er talloze Sinterklaasliedjes gezongen.

Bovenstaande feesten en bijzondere gebeurtenissen horen bij onze cultuur. Samen aandacht schenken aan deze feesten zorgt voor een gezellige sfeer op de locatie en zorgt dat kinderen zich verbonden voelen met de groep/samenleving. [\(Het aanleren van normen en waarden, punt 4\)](#)

DE
LANGE
KEIZER
KINDEROPVANG

PEDAGOGISCH
WERKBOEK PEUTERS
MARIA

INHOUD INFORMATIEBOEK

1. De Locatie

2. Het Team

- 2.1. Vaste pedagogisch medewerker op een groep
- 2.2. Deskundigheidsbevordering
- 2.3. Drieuurs-regeling
- 2.4. Achterwacht
- 2.5. Vier-ogen/oren principe

3. Kennismaking/Wennen

4. Ruilen/Extra dagen

5. Vrije/Gesloten dagen

6. Privacy

7. Aansprakelijkheid

8. Ziektebeleid

9. Protocollen en richtlijnen

10. Ouderparticipatie

- 10.1 Ouderparticipatie
- 10.2 Oudercontacten
- 10.3 Oudercommissie

11. Wensen & Klachten

12. Opmerkingen & Aanvullingen

13. Contactpersoon & Informatie

1. De Locatie Peuters Maria

Peuters Maria behoort toe aan kinderopvangorganisatie “De Lange Keizer”. De Lange Keizer verzorgt professionele kinderopvang voor verschillende locaties in en om Delft.

1.1 Peuters Maria is een locatie, gelegen aan de rand van het centrum van Delft. Peuters Maria heeft een groep en biedt opvang aan maximaal 16 kinderen in de leeftijd 3 tot 4 jaar. De peuters hebben een eigen ruimte. Er is een vast dagritme op de groep. We vinden het belangrijk dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en dat zij vanuit dit gevoel de vrijheid voelen om op onderzoek uit te gaan en zich te ontwikkelen. Wij willen de kinderen daarom opvangen in een veilige maar ook stimulerende en uitdagende omgeving. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. De activiteiten die we aanbieden zijn vaak gericht op de natuur, gezond maar lekker eten, creativiteit en motoriek. Buiten hebben we verschillende heerlijke speelpleinen met ook verschillende speelhoeken voor verschillende soorten spel.

1.2 Onze groep. Er is 1 (Basis)groep op het kindercentrum en bevinden zich maximaal 16 kinderen per dag bij Peuters Maria met 2 Pm-ers. De kinderen zitten aan het begin en einde van de dag en tijdens de eetmomenten in hun eigen lokaal. Als kinderen heel graag in de klas willen blijven eten bij hun vriendjes of vriendinnetjes dan kan dat in overleg met de leerkracht. In de loop van de dag mogen de kinderen op onderzoek uit en kunnen zij van de verschillende ruimten binnen de school gebruik maken, dus soms ook in de andere Lokalen spelen of even kijken bij eventueel broer of zus, het zogenaamde opendeuren beleid. Tussen de middag zijn alle kinderen in hun eigen lokaal.

1.3 Inrichting van ruimte en keuze vrijheid van kinderen. Voor meer info over het pedagogisch beleid zie ons pedagogisch beleidsplan. Op de locatie Maria kunnen de kinderen naar hartenlust op ontdekkingsreis gaan in de tuin waar onder anderen een moestuintje een zandbak en een waterbaan is. Binnen zijn er verschillende ruimtes met speelhoeken voor drukke en rustige activiteiten. Er zijn ruimtes om te rennen de speelzaal, te eten en voor de verzorging van de kinderen. De verschillende ruimtes zijn ingericht met uitdagende speelhoeken en speelelementen met herkenbare thema's waar de kinderen zelfstandig en in kleine groepjes mee kunnen spelen. Zo staat er in de ruimte een verkleedhoek, een speelkeukentje een zandtafel en een bouwhoek, een speelzaal afgestemd op de ontwikkeling van de kinderen die gebruik maken van deze ruimte. Zo kunnen kinderen hun grove motoriek oefenen op “veilige hoogte”. Zowel gedurende de hele ochtend als worden er verschillende activiteiten aangeboden binnen ons kindercentrum. Kinderen kunnen zelf een keuze maken of en aan welke activiteit ze deel wil nemen.

1.4 Overige ruimtes:

- Een speel / gymzaal
- Nso atelier en keuken

2. Het team.

2.1. Vaste pedagogisch medewerkers op de groep.

Wij hebben bij peuters Maria een vast team van 3 medewerkers, zodat de kinderen altijd een vertrouwd gezicht zien. Bij vakantie of ziekte van PM-ers wordt er zoveel mogelijk vaste inval

ingepland. Wij werken uitsluitend met gekwalificeerde pedagogische medewerkers (groepsleiding) en met PM-ers in opleiding. Verder is er een locatiemanager aanwezig. Van de PM-er wordt verwacht dat zij stimulerend en uitnodigend is. De Pm-er gaat uit van de kwaliteiten en de mogelijkheden van het kind, en niet van zijn/haar eigen wensen en mogelijkheden. De Pm-er creëert een veilige en vertrouwde omgeving van waaruit het kind stappen durft te zetten. Op het administratiekantoor van de Lange Keizer werken ook administratieve krachten, zij zijn o.a. verantwoordelijk voor de kindplanning, facturering en personeelszaken.

2.2. PM-ers in opleiding. Er zijn regelmatig stagiaires en/of PM-ers in opleiding aanwezig bij Peuters Maria. De stagiaires hebben dezelfde taken als de PM-ers, maar voeren deze taken wel uit onder begeleiding en supervisie van een stagebegeleidster. De stagebegeleidster is een vaste PM-er die veel samenwerkt met de stagiaire of PM-er in opleiding en wekelijks leerdoelen en ontwikkeling van de stagiaire/ PM-er in opleiding bespreekt. De specifieke taken verschillen per stagiaire dit is afhankelijk van de onderwijsinstelling en het leerniveau.

2.2. Deskundigheidsbevordering.

Voor alle medewerkers is er een persoonlijk opleidingsplan. Dit kan onder meer een training voor taal zijn, de jaarlijks herhaalde kinder-EHBO en/of BHV-training. In maart 2022 vind ons jaarlijkse studie dag plaats.

2.3 Drie-uursregeling.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

Concrete tijden met minder beroepskrachten:

7.30-8.30 = 1 uur.

13.00-13.30 = 0,5 uur.

17.00-18.00 = 1 uur.

3. Kennismaken en wenprocedure

Zie pedagogisch beleidsplan:

<https://delangekeizer.nl/download/730/>

4. Ruilen / Extra dagen

Zie pedagogisch beleidsplan:

<https://delangekeizer.nl/download/730/>

5. Vrije /gesloten dagen

Zie onze website:

<https://delangekeizer.nl/over-ons/open-dicht/>

6. Regels en afspraken omtrent privacy

Voor meer informatie zie onze website:

<https://delangekeizer.nl/privacyverklaring/>

7. Aansprakelijkheid

Kinderopvang De Lange Keizer heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven. Kinderen dienen W.A. verzekerd te zijn.

8. Ziektebeleid

Zie beleidsplan gezondheid en veiligheid

9. Protocollen en richtlijnen

Zie beleidsplan gezondheid en veiligheid

10. Ouderparticipatie

10.1. Ouderparticipatie

Om te zorgen voor een goede afstemming tussen thuis en het kindercentrum zijn goede oudercontacten belangrijk. Daarom zijn er een aantal vaste momenten waarop er overleg is tussen ouders en Pm-ers. Ook wordt er via de konnect app met elkaar gecommuniceerd.

10.2. Oudercontacten.

U geeft een deel van de opvoeding en verzorging van uw kind uit handen op het kindercentrum. De PM-er neemt een grote verantwoordelijkheid op zich door dit van u over te nemen. Het is dus heel belangrijk dat u uw kind met een goed gevoel achterlaat.

Daarbij is het belangrijk dat u op de hoogte bent van de dagelijkse gang van zaken en zich op die manier betrokken voelt bij Peuters Maria. Zo voelt een ieder, ouders /verzorgers en kinderen, zich thuis bij het kindercentrum.

Wij proberen dit op de volgende manieren te bewerkstelligen:

- Ieder kind heeft een vaste mentor.
- Vlak voor de plaatsing krijgen ouders een intakegesprek en wordt er kennis gemaakt met de mentor van het kind (zie hoofdstuk kennismakingsgesprek).
- Daarna krijgen zij gelegenheid kennis te maken met de PM-ers en de leefruimte. Hier worden het contact met de PM-ers gelegd en wordt er geluisterd naar de wensen van de ouder.
- Dagelijkse breng- en haalgesprekken
- Met regelmaat ontvangt u een nieuwsbrief in Konnect, hierin staan alle nieuwtjes en belangrijke zaken vermeld. Zijn er belangrijke zaken tussendoor, dan krijgt u een aanvullende nieuwsflits.
- Er vind jaarlijks een feestje of lunch plaats in het najaar. Ook broertjes en zusjes zijn van harte welkom op dit feestje. Het geeft iedereen de gelegenheid even een kijkje te nemen op de locatie Peuters Maria.
- Ouders kunnen via de konnect app berichten sturen. Deze worden via de konnect app beantwoord door een PM-er of de manager. Ook de foto's worden in de konnect app met de ouders gedeeld.
- Tot slot zijn er eens per jaar de voortgangsgesprekken, de zogenoemde tien-minuten-gesprekken. Tijdens dit gesprek tussen mentor en ouder van het kind wordt er ingegaan op de ontwikkeling van het kind aan de hand van een observatieformulier.

10.3. Oudercommissie

De oudercommissie van Peuters Maria behartigt de belangen met betrekking tot de opvang van uw kind/kinderen en vertegenwoordigt de ouders voor meer informatie zie:

<https://delangekeizer.nl/over-ons/oudercommissies/>

De oudercommissie is te bereiken via het volgende e-mailadres: oc-maria@delangekeizer.nl

11. Wensen en klachten

Zie ons klachtenbeleid op de website:

<https://delangekeizer.nl/klachten/klachtenreglement-ouders/>

12. Opmerkingen en aanvullingen

Het feit dat dit pedagogisch werkboek af is, betekent niet dat er geen veranderingen kunnen plaatsvinden in ons werken met de kinderen. Wij zullen bewust blijven nadenken en eventuele veranderingen die we opmerken of aankaarten serieus nemen en met z'n allen bekijken wat we ervan vinden en wat we er mee willen doen.

Als dit invloed heeft op onze visie, gaan we het pedagogisch beleid opnieuw bekijken en eventuele veranderingen in het pedagogisch beleid invoeren. Zo blijven we bezig met het vormen van een zo goed mogelijke visie/situatie waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn.

13. Contactinformatie

Voor vragen omtrent het pedagogisch werkboek van Peuters Maria kunt u terecht bij:
Patricia Aarts (Locatiemanager van Nso Marie in de Bocht en kdV Maria

Met vriendelijke groet,

Patricia Aarts

Locatiemanager

Nso Marie in de Bocht en Kdv Maria

Maria Duystlaan 2

2612 SR Delft

T: 06 – 10 56 91 88

Bereikbaar op ma, di en do van 8:30 uur tot 18:00 uur. Wo van 8.30-13.30 uur.